

Beretning afgivet af Miljø- og Planlægningsudvalget den 21. april 2010

Beretning

over

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod parabener i kosmetik til børn

[af Per Clausen (EL), Benny Engelbrecht (S), Pia Olsen Dyhr (SF) og Bente Dahl (RV) m.fl.]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 5. november 2009 og var til 1. behandling den 3. december 2010. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Miljø- og Planlægningsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 5 møder.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 1 spørgsmål til miljøministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Tilkendegivelse fra miljøministeren

Miljøministeren har over for udvalget tilkendegivet følgende:

»En lang række stoffer er mistænkt for at have hormonforstyrrende effekter, og forskningsresultater viser, at der bør tages hensyn til de såkaldte cocktaileffekter for hormonforstyrrende stoffer, fordi både voksne og børn bliver udsat for stoffer, der er mistænkt for at være hormonforstyrrende fra en lang række kilder. Miljøstyrelsen offentliggjorde i efteråret 2009 en rapport, hvor 2-åriges udsættelse for udvalgte stoffer, der er mistænkt for at være hormonforstyrrende, blev undersøgt.

Parabener er effektive konserveringsmidler, men nogle af parabenerne mistænkes dog for at være hormonforstyrrende. EU's videnskabelige komite for forbrugersikkerhed har vurderet, at brugen af methyl- og ethylparaben er sikker i kosmetiske produkter, men for to andre parabener, propyl- og butylparaben, har kommissionen længe ventet på yderligere data fra industrien, før de kunne foretage en endelig vurdering af sikkerheden af anvendelsen.

Propyl- og butylparaben var med i Miljøstyrelsens undersøgelse af 2-åriges udsættelse for kemiske stoffer, som viste, at der kan være en risiko, når børn på 2 år anvender creme med disse to parabener. Undersøgelsens resultater er baseret på de studier, der viser de stærkeste hormonforstyrrende effekter samt ekspertvurderinger på foreliggende data omkring hudoptag. På baggrund af disse resultater valgte Miljøministeren derfor, ud fra en forsigtig tilgang, at anbefale, at 2-årige skal undgå propyl- og butylparaben.

Ifølge oplysninger fra Europa-Kommissionen har industrien primo januar 2010 afleveret nye data til Kommissionen.

Beskyttelsen af både voksne og børn i forhold til hormonforstyrrende stoffer er en topprioritet hos miljøministeren.

For så vidt angår cocktaileffekterne har regeringen været drivende kraft for, at det nu er lykkedes at få EU til at fokusere på kombinationseffekter. Danmark vil fortsætte arbejdet for, at kombinationseffekter kommer til at indgå i relevante EU-reguleringer.

Der forventes en vurdering af propyl- og butylparabens sikkerhed fra EU's videnskabelige komite for forbrugersikkerhed i løbet af 2010. Fra dansk side vil de nye data blive vurderet, så snart vurderingen offentliggøres af EU, hvorefter udvalget vil blive inddraget.

Miljøministeren vil arbejde for, at Kommissionen fremsætter det nødvendige forslag til regulering, såfremt EU's videnskabelige komite for forbrugersikkerhed vurderer, at propyl- og butylparaben udgør en risiko, og vil, når vurderingen af de nye data foreligger, tage stilling til, om der er grundlag for national regulering.

Hvis industrien ikke leverer fyldestgørende dokumentation, der gør EU's videnskabelige komite for forbrugersikkerhed i stand til at vurdere propyl- og butylparaben, vil miljøministeren undersøge mulighederne for nationale tiltag, herunder med opmærksomhed på, at de alternative konserveringsmidler oftest er mere allergifremkaldende end parabenerne.

Miljøministeren udarbejder beslutningsgrundlag vedrørende regulering af propyl- og butylparaben i løbet af 2010.«

3. Politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af V og KF) finder, at en lang række stoffer er mistænkt for at have hormonforstyrrende effekter, og forskningsresultater viser, at der bør tages hensyn til de såkaldte cocktaileffekter for hormonforstyrrende stoffer, fordi både voksne og børn bliver udsat for stoffer, der er hormonforstyrrende, fra en lang række kilder.

Flertallet fremhæver den vigtige rolle, Center for Hormonforstyrrende Stoffer spiller ved at igangsætte og koordinere undersøgelser vedrørende hormonforstyrrende stoffer. Centeret indsamler og opbygger ny viden om hormonforstyrrende stoffer med særligt fokus på danske forhold, som er målrettet myndighedernes forebyggende arbejde. I den sammenhæng finder partierne det væsentligt, at der også i fremtiden lægges stor vægt på det oplysende arbejde. Miljøstyrelsen offentliggjorde i efteråret 2009 en rapport, hvor 2-åriges udsættelse for udvalgte stoffer, der er hormonforstyrrende, blev undersøgt.

Parabener er et konserveringsmiddel og hører til blandt de hyppigst anvendte konserveringsmidler. De bruges i en lang række fødevarer, i medicinske produkter og i kosmetik. Parabeners funktion er at dræbe et stort antal bakterier og gær- og mugsvampe og således sikre holdbarheden af produktet. De seks hyppigst anvendte parabener betegnes methylparaben, ethylparaben, propylparaben, isopropylparaben, butylparaben og isobutylparaben. Parabenerne er optaget på EU's prioriteringsliste over mulige hormonforstyrrende stoffer i kategori 1, hvilket betyder, at de har vist klare tegn i dyreforsøg for hormonforstyrrende egenskaber. Eksponering for parabener kan derfor betyde misdannede kønsorganer og dårlig sædkvalitet for drenges vedkommende, og piger kan få bryster for tidligt og få svært ved få børn.

Det er især kombinationseffekterne ved flere forskellige kemikalier, som forskerne er bekymrede for. Forskerne mener, at parabener, ftalater og pesticider er de tre hovedgrupper af kemikalier, som er medvirkende til, at danske børn kommer tidligere i puberteten, end deres forældre gjorde. På Rigshospitalet oplever man i disse år en kraftig stigning i antallet af børn, som skal behandles, fordi de kommer i puberteten flere år før gennemsnittet. Nogle af de skader, der sker, varer hele livet.

Børn har lettere ved at optage visse stoffer i kroppen, da de har en anden adfærd og et andet aktivitetsniveau end voksne. Et foster og et spædbarn har et mere følsomt nervesystem, immunforsvar og forplantningssystem og tåler derfor ikke de samme mængder som voksne. Miljøstyrelsen gennemførte i perioden fra juli 2008 til september 2009 en undersøgelse af 2-åriges udsættelse for kemiske stoffer via kontakt med forbrugerprodukter. Undersøgelsen konkluderede bl.a., at de bidrag, 2-årige modtager fra parabener – især propyl- og butylparaben – udgør en risiko for forstyrrelser af hormonsystemet. Børnenes eksponering for propyl- og butylparaben kommer overvejende fra kosmetiske produkter.

Kosmetiske produkter er produkter som fugtighedscremer, solcremer, shampoo, badeartikler, tandpasta og sæbe. Derudover dækker kosmetik sminke til børn (øjenskygge, lipgloss og læbestift), ansigtsmaling og fastelavnssminke. Det er i dag tilladt og meget udbredt, at der tilsættes parabener i kosmetikprodukter til børn, på trods af at der findes ufarlige alternativer. De ufarlige alternativer findes i dag i de miljømærkede produkter.

Partierne opfordrer på den baggrund ministeren til at arbejde for, at der i EU indføres et totalt stop for brug og salg af kosmetik til børn, der indeholder parabener. I den forbindelse opfordrer partierne ministeren til at tage kontakt med de enkelte medlemslande og Europa-Kommissionen med henblik på at sikre opbakning til et forbud i flest mulige lande og med henblik på at få Europa-Kommissionen til at fremlægge et forslag om forbud på EU-niveau.

Medmindre industrien inden den 1. oktober 2010 fremlægger dokumentation for, at disse stoffer er ufarlige, suppleres bestræbelserne for at få indført et forbud i EU med gennemførelsen af særregler i Danmark for at sikre et nationalt forbud, indtil de skærpede regler er indført i EU.

Et *mindretal* i udvalget (V og KF) er enige i miljøministerens tilkendegivelse og anfører herudover, at partiernes medlemmer af udvalget, såfremt industrien ikke den 1. oktober 2010 har fremlagt dokumentation for, at disse stoffer er ufarlige, vil sikre, at der vil ske en drøftelse i udvalget om, hvilken regulering der skal anvendes i Danmark, indtil de skærpede regler er indført i EU.

P. u. v.

IDA AUKEN

Formand

Oversigt over bilag vedrørende B 46**Bilagsnr. Titel**

1	Tidsplan for udvalgets behandling af beslutningsforslaget
2	Miljøministerens beretningsbidrag
3	1. udkast til beretning
4	2. udkast til beretning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende B 46**Spm.nr. Titel**

1	Spm. om, hvad status er for den videre afklaring, som ministeren ville foretage, jf. debatten under 1. behandling, til miljøministeren, og ministerens svar herpå